

A TENGERPART

NÁPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat 1908. október 17.

216. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A máv. reorganizációja.

Beavatott helyről kaptuk a hírt, hogy a minisztérium elkészült a máv. reorganizációjával és még a tél folyamán a képviselőház elé terjeszti külön javaslat alakjában.

Törvényjavaslatra azért van szükség, mert a reorganizáció költségekkel jár melyet nem lehetett az 1909 évi budget keretébe beilleszteni.

De azért is, miután nagy személyzeti változásokról van szó, nem akarja magát a kormány már előre rohamnak kivetetni. Az a terv, hogy mielőtt a kormány benyújtja a javaslatot, rögtön tárgyalatja és a legrövidebb idő alatt életbe is lépteti.

A tervezet szerint még három üzletvezetőséget szerveznek. És pedig Kassa, Pécs és Temesvár vannak kijelölve. De itt még lehet változás. A központi igazgatóság, mint ilyen feloszlik és a személyzetet az üzletvezetőségekől szervezendő üzletigazgatóságokhoz osztják be.

Csak az igazgatóság bevétel ellenőrzési osztálya marad épen, melybe beolvasztják a visszatérítési osztályt és díjzabási osztályt, mely együtt, mint államvasuti kereskedelmi osztály, közvetlenül a minisztérium vasuti osztálya fenhatósága alá kerül, mely vasuti osztály élére egy államtitkár jön.

A forgalom főosztály, a pályafentartás és gépészeti osztály teljesen decentralizáltatik, a mennyiben minden üzletvezetőséget ellátnak egy ilyen osztálylyal. Lesz még minden üzletigazgatóságnak jogügyi és egészségügyi osztálya is.

Tehát az egész igazgatóság decentralizáltatik, kivéve a pénzügyi főosztályt, mely együtt marad, sőt bővül.

Hirforrásunk szerint a minisztérium maga ellenőrizné ezentúl az egyes üzletigazgatóság tevékenységét és százezer koronán fölüli beszerzéseknél a minisztérium dönt.

Mit jelent ez?

Ez azt jelenti szép muzsikaszóban, hogy a minisztériumnak, ha ellenőrizni lesznek forgalmi emberei, pályafentartási emberei, anyagbeszerzői, gépészeti szakemberei, szóval akkor a minisztériumban is lesz egy nagy és nehézkes apparatus, mely minden fontosabb ügyben maga tárgyal és dönt.

Most már értjük, miért kell ezt a szörnytervet külön javaslattal a Ház asztalára letenni. Azért, mert szerény számításunk szerint, ha az üzletigazgatóságokat megbízzák olyan hatáskörrel, ami az igazgatóság volt eddig, de ugyanazt a hatáskört ellenőrizet címen megisméltik a minisztériumban, akkor nem megtakarításról van szó, hanem vagy 3—400 új állás kreálásáról, mely belekerül egy szerény milliócskába.

Ugy látszik, a kereskedelmi minisztérium, mint a jó gazda a szénát, hogy meg ne fűledjen, átvillázza, így akarja villával széthányani, majd megint egy rakásra dobálni az államvasut derék igazgatási személyzetét.

Ut aliquid fecisse videtur.

Ha csak ennyiből áll a reorganizáció, hogy a minden lében kanál minisztérium teljesen kisajátítja az igazgatóság teendőit, hogy a vasutra a politikai befolyás még erősebbé váljék, akkor jobb lesz nem bolygatni az egészet.

Előre mondhatjuk, hogy a minisztérium elé oly aspirációk fognak tolni, hogy nem bír majd az emberekkel.

Az egész csak arra való, hogy egy pár kényelmetlen embertől megszabaduljon az igazgatóság, viszont azonban helyet csináljanak a legszélesebb körű nepotizmusnak.

És végül arra való, hogy a máv. személyi budgetjét indokolatlanul megterheljék vagy egy millió koronával.

Ilyen újraszervezésnél jobb a mai állapot. Hisz csak az üzletvezetőségek címe változik és pár üzletvezetőséggel több lesz, ez az egész.

Az annexió és a horvát-szerb koalíció. A horvát politikai helyzetben nevezetes fordulat van készülöben. A „Hrvatsko Pravo“ mai száma jelenti, hogy a horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottsága e hónap tizenharmadikán értekezletet tartott, amelyet a sajtó értehetlenül elhallgatott, noha fontos esemény történt. Az annexió kérdése volt napirenden. Badaj dr. képviselő azt ajánlotta, hogy mivel az annexió ügye már befejezett tény, az egész horvát-szerb koalíció helyezkedjék a horvát joggárt álláspontjára és ennek alapján a programja értelmében követeljék azt, hogy Bosznia-Hercegovina Horvátországhoz csatoltassék. A horvát haladók részéről zajos ellenmondások hangzóttak fel. Pribicevics független szerb képviselő nem helyeselte, hogy ezt a jelentős kérdést ilyen gyorsan intézték el, mert márholnapra nem változtathat programot a koalíció. Indítványozta, hogy várják be türelemmel a további fejleményeket és azután fokozatosan egyengessék a következő teendőket. A „Hrvatska Sloboda“ tegnap délután megjeleni számában Starcevics Mile cikket írt a horvát-szerb koalícióban támadt surlódásokról és egészen nyíltan bevallja, hogy a független szerbek ki fognak lépni a koalícióból. A független szerb párt szerinte malomkő a horvát nemzet. A bonyodalomért a jogpártiak a felelősek, akik soha nem tudtak helyes politikát csinálni. A koalíció ne törődjön velük semmit sem. „Mitgefangan — mitgefangan“. Ha a horvát-szerb koalíció nem lehet együtt, hát széjjel vele! — Zágrábi politikai körök szerint a jelek arra vallanak, hogy a koalíció felbomlása már csak közel napok kérdése.

Nákó Sándor

1000 koronát ad egy koloért.

Ez egy oly igen romantikus történet, hogy szinte nem is tűri az újságpapírost. Arról van szó, hogy egy torontálmegyei legény szeretett egy torontálmegyei leányt. Régóta szerette; a házasság azonban csak most történhetett meg, mivel a szülők nagyon ellene voltak a leány szegénysége miatt. Egy vörös rézfíllér se volt a lány szüldjében. A legény azonban mégis csak elvette. Persze szüldi áldás híján házassága csak félöröm volt. Valahányszor észébe jutottak szülei, el-el komorodott a legény arca. És észébe jutott akkor is, amikor

szíve választottjával, már mint a feleségével, a lakodalmas menet élén haza, a községe felé haladt. Gondolta, éppen nem lesz valami örömteljes fogadtatásban a szüldi háznál. A valkányi állomás előtt is elhaladt a lakodalmas menet. Egyszerre csak megállítja őket egy ifju férfi, aki éppen ott áldogált az állomás előtt nyilván vonatot várva. Mikor kiderült, hogy az ifju pár szerb nemzetiségű, így szólt:

— Ugy megkérném az ifju párt, járná el a híres nemzeti táncot, a kolot.

Az őszi nap gyönyörtlen sütött; az állomást körülvevő még mindig zöld gyepré hamarosan lependerült a jókedvű lakodalmas népesség és az így alkotott félkörben az ifju házaspár eljáta a kolot tüzesen, elragadóan, mintha csak tudták volna hogy miért járják.

Mikor ugyanis elvégezték, kiderült, hogy ezer koronáért járták. Ennyit nyújtott át a még jobban kipirosodott menyasszonynak az ismeretlen uri férfi.

Nagy örömben még azt is elfelejtették megkérdezni, hogy hát kit tiszteljenek a nagy-lelkű adakozóban. Gondolták biztosan nagy ur, különben nem adna egy táncért ezer koronát.

Es még azon félórán e szavakkal állított be az újdonsült férj az apai házba hitvesével:

— Pénzes asszonyt hoztam ám.

Es az álmélkodó szüldök előtt felmutatták a ropogós ezer koronát. A szüldök persze, hogy menten megszerették a menyüket és össze-viszsa csókolták, agyonölelgették.

A valkányi állomás előtt állongáló férfi pedig nem volt más, mint Nákó Sándor gróf, Fiume kormányzója, ki történetesen éppen a zombolyai vonatra várt, hogy az gróf Csekonics Endréhez vigye látogatónak és jókedvében ezer koronát adott egy táncért.

Igy írja meg ezt a történetet egy fővárosi napilap szentimentális munkatársa.

UJDONSÁGOK.

— **Rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma este 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklété alatt a már közölt napirenddel ülést tart.

— **Egy városatya lemondása.** Pus József képviselőtestületi tag, ki az alközségek egyik rappresentantéja volt, bejelentette a polgármesternek a képviselőtestületi tagságról való lemondását. Pus lemondásával most már hat rappresentante helye üresedett meg és pedig Fest, Gigante, Meichsner, Lenaz és Pus helye leköszönés folytán és Jovanossiché elhalálozás következtében. A hat képviselőtestületi tagsági hely újra való betöltése végett még ez év végén tartják meg a pótválasztásokat.

— **A fiumei kikötő kibővítése.** A kereskedelmi minisztériumnak 1909. évi költségvetése Fiume kikötőjének bővítéséről a következőket közli:

Tengeri forgalmunk fejleszthetése érdekében Fiume kikötőjének kibővítéséről szükséges gondoskodni, mi célból jelenleg a Mária Terézia hullámgát meghosszabbítása s egy új moló létesítése van folyamatban, mely munkálatok befejeztével a hajók számára új kikötési helyek fognak rendelkezésre állani. Ezenkívül a Fiumében tatarozás és javítás alá kerülő hajók számára egy új uszódokknak beszerzése is szükségessé vált, mivel Fiumének ez idő szerint nincs dokkja. Ezen munkálatok céljaira az 1904. évi XIV. törvénycikkkel 6.750 ezer korona engedélyeztetett, mely összeg 1904-

től kezdve öt év alatt használható fel. 1904-re mint I-ső részlet 1.250.000 korona szavaztatott meg. Az 1904. és 1905. években a megszavazott hitelen felül II. részletként tény'eg még 64.431 korona 97 fillér vétetett igénybe, 1906. évre mint III. részlet 3.935.568 korona, 1907-re mint IV. részlet 1.500.000 korona és 1908-ra mint V. részlet 1.000.000 korona engedélyeztetett.

Az engedélyezett hitel terhére a Mária Terézia mólónak 300 méterrel való meghosszabbítása és a zárómólónak építése van folyamatban 4.975.519 korona 50 fillér vállalati összeggel. Az építés 1905. tavasza óta folyik s a munkák az 1904. évi december 15-én megkötött szerződés értelmében 1908. évi dec. 15. napjáig volnának befejezendők. Az építési munkák — bár munkásmozgalmak által gyakran megnehezítve, — szakadatlanul folynak s jelenleg az alapkányások létesítésén s a mesterséges zömökből álló vizalatti partfal készítésén dolgoznak.

A kikötőben felállítandó uszódokk építési munkálatainak végrehajtására nézve 1907. évi július hó 1-én a Danubius hajó- és gépgyár részvénytársasággal szerződés kötöttet, melynek értelmében nevezett cég a kérdéses uszódokot 1.498.500 korona vállalati összegért 1910. évi május 12-éig tartozik elkészíteni.

— **Horvátországi hírek.** Zágrábi tudósítónk táviratozza, hogy a pleternicai Starcsevics-pártiak értekezletet tartottak az ottan tervezett magyar iskola ellen. Elhatározták, hogy ebben az ügyben petícióval fordulnak a kormányhoz és felszólították a pozsegi képviselőt, hogy lépjen közbe a mozgalom érdekében. — A zágrábi ügyészség házkutatást tartott a „Szokol” szláv testgyakorló szövetség helyiségeiben, Gyanut támasztható dolgokat eddig még nem találtak. — Hétfőn, e hónap 19-én népgyűlést rendez a zágrábi szociáldemokrata párt. A napirend: a politikai helyzet és az általános választói jog.

— **Somogyi állatok Olaszországban.** A legutóbbi néhány hónapban a szarvasmarha árát a Dunántul tekintélyesen emelte az, hogy Somogyvármegyében a vásárokon sok olasz marhakereskedő jelent meg, akik rengeteg állatot vásároltak össze és vittek ki Olaszországba. Hivatalos jelentés szerint, amelyet Hajnal József somogyi megyei törvényhatósági kir. főállatorvos terjesztett be a vármegyéhez, ez az olaszországi export csak most csökkent. Juliusban kezdődött az olaszok vásárlása, amikor 371 darabot vettek; már augusztusban 1340, szeptember elején pedig 1661 darab szarvasmarhát szállítottak ki Olaszországba, ahová alig 2 és fél hónap alatt Magyarországból 3372 állatot vittek ki.

— **A Balkán hadi ereje.** A mostani zavaros balkáni helyzet mellett nem lesz érdektelen egy-két érdeksebb adatot felemlíteni a Balkán hadi erejéről. Az első helyen természetesen Törökország áll. Az európai „beteg ember” messze felülmúl számárányokban mindent, ami balkáni. Törökország lakóinak száma Kis-Ázsiával együtt huszonöt millió, Bulgáriáé pedig csak négy, Görögorszáé kettő és fél, Szerbiáé két millió hétszáz ezer, Romániáé hat és felmillió, Montenegróé pedig kétszázötvenezer. Szóval tizenhat millió balkáni „többi” áll a török huszonöt millióval szemben. Törökország teljes hadi létszáma 46.400 tisz, 1.531.600 legénység, 1530 ágyú és 100.000 ló. A török hadsereg, melyet német tisztek képeztek ki, kitűnő anyagot szolgáltat. Tengeren 31.000 tiszte és katonája van Törökországnak, a hajóállomány azonban silány. A bolgár hadsereg minden ízében modern. Bulgária hat katonai kerületre van fölosztva s az évi ujonclétszám körülbelül 18.000 ember. A teljes hadierő 3810 tisz, 202.500 legénység, 29.200 ló és ezenkívül 20.000 komitácsi. A gyalogsági fegyver a 8 milliméteres Manlicher. Görögország hadi létszáma 130.000 ember. A görög hadsereg az utolsó háború tanúsága szerint igen gyenge. Montenegró, a fekete hegység kis birodalma, 60—70.000 embert állíthat fegyverbe. Minden montenegrói katonaköteles. A román hadsereg kitűnően van szervezve. Békeidejében négy és fél hadtestre oszlik s háborúban körülbelül 250.000 embert állíthat fegyverbe. Tizenkét rüdzrezde van, 450 ágyúja. Az összes segédcsoportok bevonásával 314.000 ember és 65.000 ló áll rendelkezésére. Szerbia, mely legjobban felszkelődik, az utolsó harminc év alatt a törököktől és a bolgároktól szenvedett súlyos vere-

seget. Fegyveres ereje két részre oszlik: a nemzeti hadseregére és a miliciára. Hadi létszáma 8110 tisz, 301.900 ember, 420 ágyú és 39.070 ló.

Uj cégjegyzések Horvátországban

Bród-Moravica. Gazdasági egyesület mint szövetkezet Bród-Moravicán. Alakult 1908 április 21-én.

Zengg. Horvát takarékg- és előlepszövetkezet. Alakult 1908 március 8-án.

Zágráb. Első zágrábi gépgyár és vasöntő részvénytársaság. Alakult 1908 szeptember 16-án. Alaptőke 400.000 K. 4000 drb. 100 K-s részvény.

Zágráb. Zágrábi szanatórium részvénytársaság. Alakult 1908 február 29-én. Alaptőke 400.000 K. 400 drb. 1000 K-s részvény.

— **A vasuti munkásszövetség felüggesztése.** A kereskedelemügyi miniszter tegnap felfüggesztette a Vasuti Munkások Országos Szövetségének működését és újabb vizsgálatot rendelt el ellene az október 4-én tartott rendkívüli közgyűlésen történtek miatt.

— **Megszökött fiúk.** A budapesti rendőrség távirati megkeresésére a helybeli rendőrség két alkalmazottja az utcán letartóztatta Kaufmann Béla 16 éves és Kass Lajos 15 éves fiukat. A fiatal szökevényeket hazatoloncolják.

— **Meglopott borkereskedő.** Javkovich János borkereskedő följelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap üzleti dolgok végett Portoróban járt és ott egy szobát bérelt ki magának. A szobában egy Sestan Nino nevezetű lakatos is lakott, ki tegnap, mikor a borkereskedő nem volt a szobában, belopódzott oda, ellopta 300 koronáját és eltűnt. A borkereskedő határozottan Sestant gyanúsítja a lopással. A rendőrség most keresi a gyanúsítottat.

— **A Slavonia kikötőnkben.** A Cunard hajóstársaság „Slavonia” gőzöse tegnap érkezett Trieszt érintésével kikötőnkbe. A hajón utközben meghalt Knapp Anna egy éves csecsemő, az odautazáskor pedig a Gibraltári szoros közelében Keller Julia kivándorlónőnek gyermeke született. A hajó orvosa látta el a szükséges segítséggel.

A „Carpathia” hajóra legutóbbi induláskor felszökött itt Fiumében egy Simon Bernát nevű egyén, kit most visszahozott Newyorkból a Slavonia. A trieszti hatóságnak továbbá átadtak egy dalmát illetőségű dőhögő örültet. A hajó holnap indul el innen újból oceáni útjára.

— **Kivándorlás rajonként.** Hallatszott a hire a rossz amerikai munkásviszonyoknak s a visszavándorlás is hirtelen nagy mérvben megindult, hogy az idehaza maradókat a kivándorlástól visszaríassza. Egnémely helyen azonban nem fog ez az eljlesztés s tovább is csak mindegyre tart a kivándorlás rossz szokása. Most vesszük éppen a híret, hogy egyik udvarhelymegyei faluban Tarcadon is egész raj fiatal férfi és erős legény indult utnak Amerikára felé. Székelyudvarhelyen ötlet vasutra e hó 12-én reggel, s kísérte nagy sirva-riva, buszozó énekszóval a félalu őket. Annál furcsábban tünk fel ez a nagy rajban való kivándorlás, mert az illető községet egytől egyig jókeresetű és jómódu nép lakja, kik semmi esetre sem szorulnak rá a coreopolisi vasművek rabzolai dolgoztatására. A kivándorlók kísérői közül is sokan azt mondták nagy zokogva, hogy az esztelenség tizi Amerika felé az elménket, mert jobb keresetet kapnának idehaza. Dehát úgy van az immár, hogy a székely is megkívánta a világlátást, s legelőször azt az Eldorádót akarja elérni, amely sehol sincsen.

— **Erdőárverések Horvátországban.** Zágrábról jelentik, hogy a határvidéki beruházási alap erdeiből tegnap hat darab erdőrészlet két és negyedmillió korona becsértékben került árverés alá. A megtartott árlejtésen csak két erdőrészlet talált vevőre, míg a többi négy nem kelt el. Az árverés kedvezőtlen eredményének az az oka, hogy a kikiáltási ár messze felülmulta a fa jelenlegi árát. A jövő hó közepére további négy erdőrészlet közel 8 ezer darab főtlyfatörzs kerül árlejtésre összesen két és fél millió korona értékben.

— **Grasso műsora.** A Magyar Színház igazgatósága és Grasso között, aki legközelebb szicíliai társulatával vendégszerepelt fog Budapesten a Magyar Színházban, a vendégszereplés műsorára nézve a következő megegyezés történt:

Október 23-án a jövő hét péntekén, az illusztris vendégek művészetüket a Feudalismo 3 felvonásos drámában mutatják be, amelynek Guimera A. a szerzője. Október 24-én szombaton, a második estén D'Annunzio tragédiáját, a Figlia di Jorio-t fogják eljátszani. Harmadik estén vasárnap, október 25-én a Juan Jose című drámát, Dicenti I. művét adják. A negyedik és utolsó estén, hétfőn, október 26-án a kiváló német írónak Sudermannak, a Kő a kövek között című drámáját mutatják be szicíliai átdolgozásban, Pietra fra Pietre címmel. Mind a négy darab férfi főszerepét Grasso, női főszerepét Marinella Bragaglia játssza.

— **Spécialités françaises.** Aujourd'hui samedi 17 octobre o 3 heures précises. Vente de tissus et Couvertures françaises en tous genres. Spécialité toile en fil de Lille nord pour drapt de lits sans coutures; qualite incomparable. Les vendeurs ne parlent que Français, l'administration ne peut vendre qu'ausé personnes qui le comprennent. Fiume, Via Grigioni No. 2. Pres l'Arco Romano.

x **Uj magyar hentes üzlet.** Szathmáry György, a helybeli Baccarich cég volt első segédje, Viccolo della Germania 1. szám alatt a kis vásárcsarnok közelében e hó 20-án magyar hentes üzletet nyit, hol az összes e szakmába vágó cikkek kitűnő minőségben tisztán készítve és kezelve naponta frissen kaphatók lesznek. Ajánljuk a törekvő fiatal magyar iparost a fiumei magyarság jóindulatu figyelmébe.

Távirat ◀▶ Telefon.

A nemzetközi konferencia hivatalos programja.

PÁRIS, okt. 16. A nagyhatalmak végelesen megállapították a nemzetközi konferencia tárgyalási anyagát. A pontokba foglalt program a következő:

I. Bulgária függetlenné nyilvánítása és Törökországgal szemben fenálló anyagi kötelezettségeinek meghatározása esetleg akeleti vasut kérdésének szabályozásával kapcsolatban.

II. Bosznia-Hercegovina annektálásának konstatálása.

III. A novibazári szandzsák visszaadása Törökországnak.

IV. Kréta csatlakozása Görögországhoz elismertetik és megállapítatnak Görögország pénzübeli kötelezettségei Törökországgal szemben.

Javaslatba kerül azonkívül annak kinyilatkoztatása, hogy a berlini szerződés 23-ik pontja Törökország európai területére nézve fölöslegessé válik, amennyiben Törökország kellő intézkedéseket foganatosít.

V. Ugyanez áll a 61-ik pontra nézve is, amely az örmények által lakott területekre vonatkozik.

VI. Montenegró szuverenitásának megszorítása alól feloldatik.

VII. Kivánatosnak jelezteik Szerbiának és Montenegrónak olynemű kárpótlása, hogy Boszniának a szandzsák felé eső déli részében a határok Szerbia és Montenegró javára megváltoztatnának. (Másszóval terület átengedést kívánnak tőlünk. — A szerk.)

VIII. A dunai egyezmények a berlini szerződés 43—57-ik szakaszában szabályozott kérdése lehetőleg újra szabályozandó és a dunai államoknak szélesebb körű jogok biztosítandók. (Ez Szerbia javára szól. — A szerk.)

IX. A török alkotmány életbeléptetésére és a küszöbön levő reformokra való tekintettel tanulmányoztatni fog a régi kapitulációknak nyakkal való helyettesítése és esetleg a Törökországgal felállított külföldi postahivatalok is megszüntetnének.

Tiltakozás a konferencia VII. pontja ellen.

PÁRIS, okt. 16. Az osztrák-magyar, német és olasz nagykövetek ma Pichon külügyminiszter meghívására megjelentek a francia külügyminisztériumban, ahol Pichon közölte velük a nemzetközi konferenciának Izwolsky és Grey által Pichonnal egyetértően megállapított programját. Az osztrák-magyar nagykövet, bár még nem volt kormányától semmifele utasítása, azonnal tiltakozott a konferencia VII. pontja ellen.

A nemzetközi konferencia helye és ideje.

ROMA, okt. 16. Az „Italie“ arról értesül, hogy a nemzetközi konferenciához most már valamennyi hatalom, beleszámítva Ausztria-Magyarországot is, hozzájárult. Most már csak a konferencia idejére nézve vannak eltérések, amennyiben egyes hatalmak azonnal, mások csak 2-3 hónap múlva akarják megtartani. A konferencia helye még nincs megállapítva, de majdnem bizonyosra vehető, hogy Brüsszel javára esik majd a döntés.

Magyarország igénye Boszniára.

SZERAJEVO, okt. 16. Tegnap egy horvát küldöttség érkezett ide. A küldöttség egyik tagja, Pilar dr. egy újságíró előtt kijelentette, hogy Wekerle miniszterelnök a küldöttségnek Budapesten történt fogadásakor erőteljesen hangsúlyozta Magyarországának Boszniára vonatkozó igényét, ami a deputáció tagjaira mély hatást gyakorolt. Annexió élénk konfliktust idézett elő, Buconjic mostani katolikus püspök és báró Pittner megyefőnök közt. A püspök és többen még ugyanis az annexió alkalmával üdvözlő táviratot akartak a királynak küldeni, a kit „Ausztria császárijának és Horvátország királyának akartak címezni. A megyefőnök e címzés miatt a sürgöny továbbítását betiltotta. A püspök e miatt panaszt emelt ellene a tartományi főnöknél.

A porta a hatalmakhoz.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 16. A porta a bolgár hadsereg folytonos fegyverkezésére való tekintettel körjegyzéket intézett a hatalmakhoz, amelyben tiltakozik Bulgária hadi készüldése ellen és kijelenti, hogy kénytelen lesz, ha ezek meg nem szűnnek, sürgős intézkedéseket tenni.

Fenyegető helyzet Szerbiában.

ZIMONY, okt. 16. Ugyilátszik, hogy a kormány ismét elvesztette az uralmat a háborúra izgató elemek fölött. Maga Milovanovics külügyminiszter kifejezte abbeli agódmát, hogy a kormánynak abbeli erőlködése, hogy az ügyet a nemzetközi konferencia határozatai által intézze el, nem fog a népnél sikerre vezetni.

Ma György trónörökös ismét egy tüzes beszédet intézett a tüntető tömeghez. Több mint tizenöt ezer ember gyűlt össze ez alkalommal a fejedelmi palota előtt.

Az osztrák áruk bojkottja.

BAIRUT, okt. 16. Ma itt két osztrák gőzöst megakadályoztak a kikötésben és az áruk kirakásában.

Inkább háborút, mint kárpótlást.

SZÓFIA, okt. 15. Németország és Ausztria-Magyarország intelmei, hogy a vasut kérését sürgősen intézzék el, itt eddig nem találtak kedvező talajra. Az általános hangulat az, hogy inkább a háborút kell megkockáztatni, semhogy Törökországnak bármiféle kárpótlást fizessenek.

Ferdinand király koronázása.

SZÓFIA, okt. 15. Ferdinand király megkoronázását november végére fogják kitűzni.

Delegátusok szórakozásai.

BUDAPEST, okt. 16. Ő felsége e hó 28-án a magyar és osztrák delegátusoknak udvari ebédet ad. E hó 30-án a delegátusok kirándulnak Csepel szigetére, ahol megtekintik a tölténygyárat és a lövőgyakorlatokat.

A hadügyi költségvetés tárgyalása.

BUDAPEST, okt. 16. A magyar delegáció hadügyi albizottsága Barabás Béla elnöklete alatt ma délelőtt folytatta a hadügyi költségvetés részletes tárgyalását.

Az élelmezés tételénél Zichy Miklós hangoztatja az élelmezési szolgálat siralmas voltát, amiből háboru esetén nagy baj származhatik.

Szabó István szintén kifogásolja a hadsereg élelmezését.

Ugron Gábor hangoztatja, hogy az élelmezés kérdését a hadseregnél alapos tanulmány tárgyává kell tenni (— különösen ami a zabszállítást illeti — A szerk.) és az élelmezési csapatokat szaporítani kell.

Miklós Ödön kiemeli, hogy a hadseregnek élelmezéssel való ellátása a gyorsaság tekintetében nincs arányban a csapatok előrenyomulásának gyorsaságával. A legutóbbi hadgyakorlatoknál is bebizonyosodott ez. A lovaság egy napon 110 kilométert haladt előre és kénytelen volt 24 óránál tovább étlen szomjan maradni.

Semsey László szerint az élelmezési szolgálat ellátása egyike a hadsereg legnehezebb problémáinak, de aránylag jobbák még nálunk a viszonyok, mint sok más államban. Rámutat egy szomszédos állam példájára, ahol a csapatok mozgósítás esetén csak 3 napra vannak élellemmel ellátva, míg nálunk 12 napra van az élelem biztosítva (— Csak kérdés, hogy megkapják-e? —).

Az ülés folyik.

Az összeférhetetlenségi bizottság ülése.

BUDAPEST, okt. 16. A képviselőház összeférhetlenségi bizottságának Er. I. János képviselő ügyében mára kitűzött ülését bizonytalan időre elnapolták.

Burián a királynál.

BUDAPEST, okt. 16. Burián báró közös pénzügyminiszter ma délelőtt tíz órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Burián báró kihallgatása egy óra hosszáig tartott.

A szociálista tüntetések utó-játéka.

BUDAPEST, okt. 16. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Spacsek Sebestyén gyári munkást, ki a legutóbbi szociálista tüntetések alkalmával revolverrel öt embert megsebesített.

Gróf Nyáray Rezső ügye.

BUDAPEST, okt. 16. A budapesti büntető bíróságnál ma kellett volna gróf Nyáray Rezső főrendiházi titkár ellen, ki szemérem elleni vétséggel van vádolva, a tárgyalást megtartani. Nyáray gróf azonban orvosi bizonyítvánnyal mentette ki magát s így a tárgyalást el kellett halasztani.

Halálos ítélet.

ESZÉK, okt. 16. A helybeli büntető bíróság ma Biasich Róza cselédleányt, ki két gyermekét a folyóba dobva meggyilkolta, kétél általi halálra ítélte.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Kumin Ferenc urtól a Via Germania 2. sz. alatt lévő

Sport-vendéglőt

átvettem.

Kérem a n. é. közönséget, hogy azt a bizalmat, melyet Kumin Ferenc urral szemben tanúsított, reám is átruháznai sziveskedjék.

Főtörökvésem oda irányul, hogy kitűnő házikoszt, valamint itatok és kiszolgálásban a n. é. közönséget kielégítek.

Tisztelettel

Hönsch Pál

a Sport-vendéglő tulajdonosa.

Magyar Vendéglő

FIUME, Riva Szapáry

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermek-különlegességek. Panama-kalapok.

A hölgyközönség figyelmébe!

Értesitem Fiume és környékének úri hölgyközönségét, hogy bécsi bevásárlásomról hazaérkeztem s a legujabb modellekkel és formákkal rendelkezem. Izléses átalakítások is olcsón teljesítenek.

WEISS FANNY

Női kalap divatterme

FIUME, Via Andrássy 13 II. emelet.

Elsőrendű fehérmű uri és női divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Végeladás.

A felszámolás alatt levő Fiumei Butorgyár Részv. Társ. (Via Macello 6) mindennemű szalon-irodai s kávéházi széket s egyéb butorberendezéseket mélyen leszállított áron ad el.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Szépén butorozott utcai szoba kiadó Via Governo 2 II. em. balra.

Áthelyezés miatt

teljes háromszobás lakásberendezés a lakással együtt azonnal átadó Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház IV. em. 8. sz.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek Budapest

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárúító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terraszzal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi ve'encei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kötő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerittel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhúzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percrenyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhúzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

OH JAJ! Kőhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár: **„NADOR” gyógyszertár** Budapest, VI., Váci-körút 17.

ELJEN! Egger-mellpasztilláját csakhamar meggyógyított

Megfojt az átkozott köhögés!

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

V. évfolyam!

V. évfolyam!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a melyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Kérjen bérmentve árlapot s mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRÁCZ MURGASSE 9/K.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2¹/₂-3 lírától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok: Fratelli Scattola.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron — és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Hotel Meublé Jolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporettok megállóhelye. Gyönyörű kiállítás. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos Inganni E.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lif, fürdőszobák stb. stb.

Table D' Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárúítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca (az Europa szálló közelében).

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.